

Eigen Krabbels in het spoor van de technische evolutie

Van stencils naar digitaal doorzenden van artikels

Als er één sector was, waarin de evolutie van de moderne techniek het snelst gevorderd is, dan is het ongetwijfeld de pers. Ook radio en televisie volgden die evolutie, maar vooral de geschreven media dienden dikwijls als ‘proefkonijn’ voor het uittesten van steeds nieuwere communicatiemiddelen. Een overgang waarbij ook de medewerkers van Eigen Krabbels genoodzaakt waren hun wagonnetje aan de communicatie-TGV te hangen.

In onze jeugd waren we ontzettend blij met een drukkersdoos, waarin je de letters één voor één moest plaatsen in een zetvormpje. Groot was de ontgoocheling als je vaststelde dat je die letters misschien wel best in een andere richting plaatste om ze leesbaar te maken. Maar het ging.

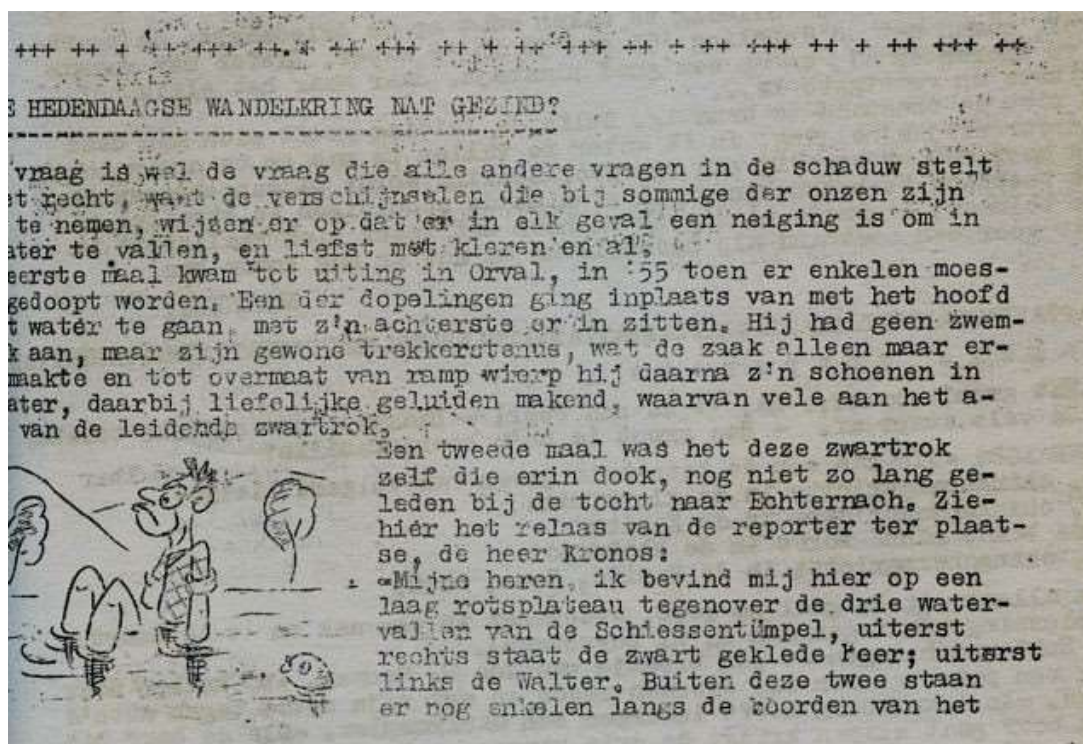
Hoe de eerste Eigen Krabbels gemaakt werden sinds hoofdredacteur Staf Bontenakel vanaf oktober 1931 het blad boven de doopvont hield, kunnen we alleen maar vermoeden. Het gebruik van stencils moet in die tijd zowat tot het modernste behoord hebben om zo snel mogelijk zo veel mogelijk exemplaren af te drukken. Soms met iets té veel inkt op de drukpersen, maar dat belette niet dat er ook tekeningen op dezelfde manier ‘kunstzinnig’ konden afgedrukt worden.

Eén keer per maand kwam Staf met zijn gekende bruine lederen tas onder de arm binnen op de repetitie en dan wisten we dat ‘de groten’ die dag een exemplaar ontvingen van Eigen Krabbels in een geel-zwart kaft gestoken, dat vele jaren dezelfde tekening omvatte. Staf Bontenakel hield dat vol tot december 1974.

Nadien volgden verschillende samenstellers mekaar op, de kwaliteit van de nummers varieerde al eens naargelang wie er meegewerkt had. Maar wie bij de ZWK al een iets oudere leeftijd heeft, herinnert zich zeker nog dat hij een aantal exemplaren van Eigen Krabbels eigenhandig mee fabriceerde. Dat gebeurde steevast op de kamer van meneer Duysburgh, waar nog steeds druk gebruik gemaakt werd van de stencilmachine. Eens de teksten droog genoeg waren, werden ze in bundeltjes op mekaar gelegd in volgorde van de bladzijde en dan

moesten wij – zangers – een korte wandeling om de tafel maken, waarop de exemplaren tentoongesteld werden om ze nadien in de juiste volgorde te bundelen, waarna enkele nietjes voor de samenhang van de bladzijden zorgde. We herinneren ons zeker nog het gevloek toen de nieuwe nietjes niet dadelijk doorheen de bladzijden priemden en dus het stapeltje onafgewerkte Eigen Krabbels stelselmatig groeide. Ik meen zelfs dat we al eens iets te laat in de klas arriveerden omdat we onze taak absoluut wilden beëindigen. Maar zoals enkele verantwoordelijken in deze rubriek al eens opmerkten: ‘de ZWK was een staat in de staat’ en dus werden er nooit aanmerkingen gemaakt om enkele gemiste minuten als gevolg van onze extra-drukkersbezigheden.

Technisch beter geëvolueerd dan een drukkersdoos en dan een stencil ging het eraan toe bij de makers van kranten of magazines. Er waren beroepen als letterzetters, invormers, ponsers, reprografen, plaatzetters... Jobs waarvan velen het bestaan niet eens meer kennen op dit ogenblik.

Zelf begonnen we begin van de tachtigers jaren aan een job als sportjournalist. Even beschrijven hoe de communicatie toen werkte? Nog meer hilarisch dan in het stenciltijdperk als je het nu bekijkt, maar elke periode heeft haar kenmerken en typische omstandigheden.

Typen en telefoons

Goed, onze eerste grote buitenlandse opdracht: Wimbledon! Wij zo fier als een gieter naar het mooiste en het befaamdste van alle tennistoernooien en Grand Slams, zeg maar! Wat hadden we mee als bagage? Een typemachine, liefst met een nieuw lint. Een doos papier, A4-tjes van de krant, waarop we onze teksten moesten intikken. Allemaal goed en wel, maar hoe moest het dan verder?

Je had enerzijds al de Engelse tijd, zodat je een uur bij de Engelse tijd moest tellen om te weten hoe laat het in Antwerpen wel was. Er was anderzijds het klassieke Engelse aanvangsuur van de matches: ten vroegste om 14 uur. Dat betekende al drie uur in de namiddag in België. Volgende vraag: wanneer speelden de Belgen? Oei, derde match! Dat was dus ten vroegste 18 uur Engelse tijd (of 19 uur in België). En wanneer werden onze teksten verwacht in Antwerpen? De eerste (vakantie)editie vertrok al om 21 uur, maar die werd meestal vol gekapt met allerlei Belga-teksten, die in de loop van de dag waren binnen gekomen op de redactie en die nadien vervangen werden door de originele teksten. Maar zelfs als je jouw laars lapte aan die eerste editie – wat door nagenoeg iedereen ook gebeurde - moest je toch rekening houden met 22 uur als ultiem moment dat jouw tekst op de drukplaat moest liggen, want om 22u30 gebeurde de eerste druk nadat al die platen van de verschillende bladzijden ook nog gefilmd waren.

Dat betekende echter niet dat je pas om 21 uur met jouw tekst moest klaar zijn. Neen, tussen het tikken van de tekst – de ene dag al met meer inspiratie dan de andere – en de verschijning op de drukplaat, gebeurden nog heel wat merkwaardige dingen, waar nu allicht hartelijk mee zou gelachen worden.

Want hoe gebeurde de communicatie? Je moest in Wimbledon jouw teksten netjes afgeven aan een aantal telefonistes. En in volgorde van het binnenkomen van die teksten, telefoneerden die meisjes – al dan niet met mekaar giechelend of over een stukje taart met thee gebogen – via de centrale in Londen naar Antwerpen, waar ze bij de portier van de krant terecht kwamen,

om te vragen of ze bij de krant de tekst van Mister Coppens zouden accepteren. De zogenaamde 'collect call'. En als die portier dan braafjes "We accept" had gezegd, konden ze via Londen het bericht krijgen dat het OK was met die teksten van de heer Coppens.

Tussendoor een leuke anekdote uit die tijd...

Eén van onze gewaardeerde collega's, René Mariën, vertoefde met de Belgische voetbalkampioen in Moskou voor een Europese bekermatch. Nu moet je weten dat het contact met de Oostbloklanden nog een stuk moeilijker verliep dan met de Westerse landen, omdat ofwel de lijnen minder sterk waren, ofwel omdat we sommige landen ervan verdachten om spionnen aan de lijn te hebben, die de teksten moesten nakijken op mogelijke censuur... En terwijl collega Mariën in zijn Russisch hotel liep te ijsberen, wachtend op een belletje uit het moederland, waren zijn collega's van andere kranten al lustig aan het aperitief begonnen.

Hoe kon het toch dat alléén hij nog geen telefoon ontvangen had om zijn teksten door te sturen? Simpel. Toen de Russische telefoniste in gebroken Engels aan de portier gevraagd had of hij de 'call' van Mister Mariën kon verifiëren als ontvankelijk, antwoordde die portier trots in correct Engels: "No, mister Mariën is in Moskou", waarop hij triomfantelijk de telefoon weer had ingehaakt... Vloeken stond die dag wel op het menu van een nochtans door-christelijke krant.

Terug naar Wimbledon. Daar had de plaatselijke telefoniste dus wel een 'we accept' gekregen vanuit België en dus kon ze de betrokken persoon – weer in volgorde van het binnenkomen van de antwoorden – een 'lijn' geven in de vorm van een telefoon. M.a.w. ze stak een stekker in een daartoe voorbestemd gaatje en normaal gezien kreeg je dan een vriendelijk stem met Antwerpse tongval aan de andere kant van de lijn. Meestal kwam je dan op de sportredactie terecht, maar eigenlijk moest je daar niet zijn, want je moest doorverbonden worden met de mensen van de bandopname. Je moest immers luidop jouw tekst voorlezen aan iemand die – hopelijk met succes – alles op band opnam, om het nadien uit te tikken. Eens dat gebeurd was, werd die tekst op de sportredactie nog gauw-gauw

nagelezen, waarna hij naar de ponskamer gebracht werd om er een definitieve vorm aan te geven.

Tussen drie kwartier tot een klein uurtje moest je dus zeker rekenen, nadat je jouw tekst had voorgelezen. Maar ook voordien moest je meestal minstens een half uur rekenen voor heel de communicatie, van Wimbledon naar Antwerpen en terug, tot een goed einde gebracht werd. Een veel gebruikte truuk bestond er dus in om bij het begin van de week super-vriendelijk te zijn tegen de telefonistes, zodat ze jouw tekst wel eens bovenaan het pakje druksel durfden leggen in plaats van helemaal onderaan (als je je boertig gedragen had). Een snoepje of een drankje voor de lieve dames hielp ook wel...

Gelukkig voor de Belgische tennisverslaggevers waren onze tennissers zo vriendelijk om reeds na de eerste ronde – met het rode gravel van een dag voordien nog aan hun tennisschoenen – het heilige Wimbledongras te verlaten, zodat we ons konden buigen over hetgeen de vedetten ervan terecht brachten, zoals Borg, Connors, McEnroe, Lendl of de dames Navratilova, Evert, Sanchez, Mandlikova, Sabatini...

Als McEntoe aantrad, zat er ook altijd wel een leuk verhaaltje in. Je moet weten dat 'Mac' een heftig tegenstander was van de 'nieuwe' uitvinding 'magic eye' genaamd, waardoor zijn legendarische uitvallen tegen 'blinde' lijnrechters geen doorgang meer konden vinden. Zielsgelukkig was hij toen hij de onverwachte steun in zijn strijd tegen het 'magic eye' kreeg van een stel duiven, dat voorbij het magische oog wandelde, waardoor het gekende biepgeluid afging. Goed voor een leuk verhaal in de dagen nadat de Belgen Wimbledon verlaten hadden.

Maar dat kon natuurlijk ook iets minder leuk worden, als één van de vedetten tegen sluitingstijd van de Belgische verslaggevers op het punt stond om uitgeschakeld te worden. Zo hadden we al een soort In Memoriam klaar om het afscheid aan te kondigen van Jimmy Connors, maar toen drie kwartier later de verbinding tot stand kwam met Antwerpen was de situatie helemaal opgeklaard en haalde de Amerikaan het uiteindelijk nog in vijf sets. Of we toen de einduitslag nog hebben meegegeven, weten we niet meer. Wat we nog wel weten, is dat we aan de telefoon een flink beroep hebben gedaan op onze zuigende grote duim om het verhaal van een afscheidnemende Connors om te buigen in een verhaal van een 'bijna afscheidnemende' Connors. Voor de Nobelprijs Literatuur zal het artikel wel niet in aanmerking gekomen zijn, maar we waren tijdig met onze tekst in Antwerpen, wat dikwijls door de hogere bestuurders van de krant als 'het belangrijkste' geacht werd.

Nog even een intermezzo

Als je na zo'n verblijf in het buitenland opnieuw thuis kwam, deed je er soms best aan om jouw teksten niet meer te herlezen. Ofwel hadden ze aan de invorming bij gebrek aan tijd en op eigen initiatief een stuk van de titel veranderd (waardoor de winnaar volgens de titel soms de verliezer geworden was). Ofwel waren er onderweg tussen de bandopname en de geponste teksten stoorzenders

opgetreden, soms uit onkunde, sommigen uit op een intern grapje. Als je wist dat persoon X jouw bandje ging uittikken, dan deed je er best aan om elke naam van een atleet te spellen of er stond Konners in plaats van Connors in de krant. Eens hadden we het 'zitten' tijdens de Vierdaagse van Duinkerke, nadat Herman Frison zwaar gevallen was en we in een kort berichtje meegaven dat hij werd afgevoerd met een zware blessure aan de bil. Je moest de jongens in de ponskamer hun blikken zien als ik bij de terugkeer op de redactie vroeg wie het woordje 'bil' veranderd had in 'bal'. Niemand natuurlijk!

Daar zijn de computers, maar...

De bandopnames verdwenen geleidelijk van het toneel en dienden eigenlijk nog bijna uitsluitend als redmiddel voor het geval de 'modernere middelen' dienst weigerden. Maar wat als de elektriciteit helemaal uitviel. Of het verhaal van de afscheidsreportage van onze basketcollega van Het Laatste Nieuws. Een basketinterland tussen België en Hongarije in het verre Mariembourg. We slidderden er naartoe in de ijzel, in de sneeuw, langs haast ontoegankelijke wegen. Maar ja: plicht roept. Zo gauw de match gedaan was, wilden we natuurlijk zo snel mogelijk onze teksten doorsturen. Het was altijd al een spurt om onze snelle collega van Le Soir voor te blijven, want die dicteerde in zijn tekst ook elk punt of komma.

Maar ook die keer slaagde hij er niet in om zijn verslag door te zenden. Er was een 'plomb générale', een elektriciteitspanne in de ganse regio. Nergens een lichtje te bespeuren in gans Mariembourg, evenmin in het nabijgelegen, iets grotere stadje Couvin. Een blik op de klok leerde dat het al dik 22 uur voorbij was. Maar geen telefoon, ook geen gsm, ipad of smartphone in die tijd om de redacties te verwittigen dat het 'iets' later zou zijn. En dus iedereen over de spiegelgladde wegen tegen 20 km/u richting Charleroi gebold, waar hopelijk wel elektriciteit bestond. Toen er eindelijk dicht bij Charleroi een plaatsje gevonden werd om te telefoneren, bleek er niemand meer op de redactie aanwezig te zijn, want wegens de hevige sneeuwval waren alle edities die avond al vroeger gedrukt. Onze collega van Het Laatste Nieuws bleek de enige te zijn, die wél nog zijn verslag in een

aantal edities zag verschijnen. Hij had nl. nog ergens een mogelijkheid gezien om door te zenden. Zijn uitleg: “Ik zag daar een cafeetje, waar een rood lichtje brandde en ik heb van daar kunnen bellen, maar amaai, die koffie was wel héél duur!”

Want U had het intussen al begrepen: de eerste computers hadden hun intrede gedaan. Maar nog geen automatische versturing. Neen, voor de eerste computers had je immers een elektriciteitsdraad nodig opdat de computer lang genoeg zou opgeladen blijven, plus een draad met stekker om het verhaal te kunnen doorsturen vanuit een telefoonaansluiting. Wie in het begin van negentiger jaren een verslag van een match wilde doorsturen, kwam best tijdig ter plekke om te weten naar welke plaats er moest gespurt worden om de computerstekker in de telefoonaansluiting te steken. Grote problemen: in de ene zaal mocht de telefoonaansluiting immers niet uitgetrokken worden op politie- of brandweerbevel. “Er moest eens iets ergs gebeuren, meneer, dan zijn wij onbereikbaar en dat kan en mag niet”.

Andere boosdoeners waren de zaalwachters. Want de enige bruikbare telefoon in de zaal zat dikwijls in hun hokje. Voor de match geen probleem om te mogen bellen, maar na de match gedurende de eerste tien minuten geen zaalwachter te bespeuren en de deur op slot. Of – als de thuisploeg verloren had – mocht er plots niet meer getelefoneerd worden. Of als het dan toch mocht, bleek er in dat zaalhokje een interne code te bestaan, die je eerst moest ontdekken en indrukken, vooraleer je ‘buiten’ geraakte. Maar dat was dan ook puzzelwerk.

In sommige zalen gebeurde het dan weer dat de enige bruikbare telefoonaansluiting helemaal onderaan de toog geïnstalleerd was. En dus moesten de verslaggevers op hun knieën onder de toog kruipen, terwijl boven hun hoofden het bier rijkelijk vloeide en wij eigenlijk in de weg lagen van de toogbedieners. Of het artikel nu al dan niet goed was toegekomen, kon je helemaal niet meer horen midden het gedruis van tientallen luidruchtige supporters.

Je kon proberen de creatieve toer op te gaan en bij een bewoner aan de overkant van de zaal te gaan vragen of we heel even – “echt héél even maar” – hun telefoonlijn mochten gebruiken na de match om met onze computer (“wat is dat, meneer?”). Met het nodige wantrouwen werden we bekeken, zeker als we het dan ook nog aandurfdën om de stekker van hun telefoontoestel uit te trekken en dat te vervangen door de stekker aan onze computer. Zo leerden we wel aan heel wat Belgen de beginselen van de moderne techniek kennen.

In Waterschei spreken ze er nog over: toen vijf minuten voor affluiten van een voetbalmatch een collega al zijn verslagje wilde doorsturen, gingen in gans het stadion alle lichten uit op het moment dat de bewuste, ongelukkige verslaggever zijn stekker in de aansluiting had gestoken.

Nieuwere computers

Bij sommige kranten waren ze wat fier dat ze hun medewerkers konden 'belonen' door hen een heuse computer mee te geven. Wat ze er vooraf niet hadden bij verteld, was dat je met dat toestel maximaal 3000 tekens kon verzenden. Wie dus een redelijk groot artikel moest maken, gevolgd door kleedkamerreacties of korte nieuwsjes, was genoodzaakt eerst het eerste deel van zijn artikel op te sturen, want anders kon er niet aan het tweede stuk begonnen worden. 'Opbergen'? Nooit van gehoord.' En zo kon het dus gebeuren dat je -midden in het tikken van jouw tweede bladzijde - telefoon van de redactie kreeg met de vraag waar dat eerste stuk ergens bleef! Paniek en helemaal opnieuw beginnen.

De techneuten op de redacties vonden het dan toch welletjes om telkens zulke problemen te moeten oplossen... als er om 21u45' tenminste nog iemand van de technische dienst aanwezig was, want bij velen eindigde de werkdag rond 20 uur. Sport? Welke sport?

En dus werden de computers steeds moderner uitgerust. Je kon jouw teksten zonder tussenkomst van om het even wie immers rechtstreeks verzenden naar de sportredacties. Weliswaar nog steeds op voorwaarde dat je 'buiten' geraakte. Want soms moest je bij een aantal steden langs de plaatselijke interne nummers van de stad passeren. Ofwel moest je eerst braafjes informeren of er misschien een code bestond, die je eerst moest intikken, alvorens jouw teksten ook buiten het stadion geraakten. Om duistere redenen waren er bepaalde zalen waar je nooit 'buiten' geraakte. Kwestie dus om snel in de buurt een andere mogelijkheid aan te treffen – meestal een café – van waaruit jouw wereldteksten toch konden vertrekken.

Het werd almaar moderner, maar ook strikter. Schreef je vroeger teksten die bij benadering het aantal tekens bevatten – en meestal waren er dat te veel eens je in jouw enthousiasme aan het verslag van een spannende match begon – dan kreeg je nu maquettes, waarin jouw teksten moesten passen. En als je over het aantal tekens ging, liep je het risico dat jouw verslag in het midden van een zin eindigde of gewoon niet werd doorgestuurd vooraleer het juiste aantal tekens bereikt werd. Tegenwoordig wordt door sommige redacties zelfs verwacht dat je als journalist een fotootje neemt met jouw lpad en dat netjes bij jouw artikel mee doorzendt. Digitale technologie, meneer! Was vroeger de 'deadline' 21u, dan zie je nu dat er een verslag, plus kleedkamercommentaar verschijnt van een Champions League-match die om 23 uur eindigt.

Digitaal

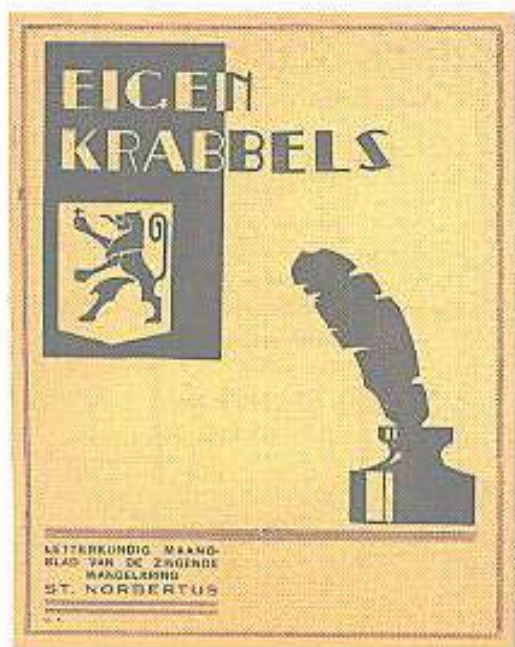
Of het er daardoor inhoudelijk op verbeterd is in de sportverslaggeving is zeer de vraag. Koning voetbal – en in zijn voetspoor prins wielrennen – nemen veel te veel plaats in als je het vergelijkt met andere landen en andere sporten, die zich met de kruimels moeten tevreden stellen. Tussen tien en zestien bladzijden voetbal. Wie leest het nog allemaal? Of het moet sensatie zijn.

Een tiental jaren geleden onderzocht Het Nieuwsblad welke onderwerpen in een krant het meest gelezen werden. De top-3 bestond in die tijd uit Kim Clijsters, Tom Boonen en... seks. Ga maar eens na bij het dagelijks overzicht van koptitels in uw krant: wedden dat het woord seks (of varianten erop) er nog steeds bij is.

Een voorbeeldje in die zin uit de 'kleinere' sporten. Op tien jaar verslaggeving voor De Morgen werd ons twee keer gevraagd een artikel te plegen over handbal. De eerste keer ging het om 'Het vuil ploegske', een ploeg met een verzameling sterke ex-spelers, die in de week één keer traiden en nadien genoten van de geneugten van de plaatselijke streekbieren. Op een bepaald moment waren zij nochtans wél in de halve finale van de Belgische beker geraakt en dat was toch een kleine sensatie. De tweede keer ging het om de grootvader van een beloftevolle speler, die met zijn paraplu op het terrein gerend was met de bedoeling de scheidsrechter een pandoering te geven voor zijn 'onhebbelijk' fluitgedrag. Het zegt genoeg!

Gelukkig kunnen de lezers van Eigen Krabbels wel nog elke maand genieten van de technische vooruitgang, want op enkele uitzonderingen na, worden al onze teksten op de digitale manier doorgestuurd en meestal 'verslonden'. Met het voordeel dat het aantal bladzijden niet langer gebonden is aan 12, 16, 20 of 24 blz. en dat de uitgave er zeker aantrekkelijker op werd omdat we er momenteel met één druk op de knop een kleurfoto kunnen aan toevoegen. En zelden zagen we meer medewerkers, die spontaan kwamen vragen of ze een bijdrage konden leveren. Het mag, beste lezer of lieve lezeres!

De mooiste Gregoriaanse gezangen uit de Goede Week op 17 april in de Sint-Norbertuskerk

Chris Van de Wauw één van de uitvoerders

Wij kennen binnen de ZWK zeker Chris Van de Wauw, steeds bereid om ons koor te versterken bij een aantal projecten. Zelf zingt hij in het Leuvense mee in enkele andere koren. Op woensdag 17 april vanaf 20 uur staat hij – samen met zijn vrienden van het Leuvense Gregoriaans koor – borg voor de uitvoering van de mooiste Gregoriaanse gezangen uit de Goede Week.

Deze unieke uitvoering vindt plaats in de Sint-Norbertuskerk aan de Dageraadplaats. De inkom is vrij, maar bij het neerleggen van een kleine bijdrage (5€ is de richtprijs) krijg je er een brochure bij, waardoor je beter begrijpt wat er gezongen wordt en wat er de vertaling van is.

De Goede Week, waarin de kruisdood en de verrijzenis van Christus herdacht wordt, is in de geschiedenis van de kerk altijd één van de hoogtepunten geweest uit het kerkelijk jaar.

De gregoriaanse gezangen uit de Goede Week vormen dan ook de hoogtepunten van de Gregoriaanse muziek.

Helaas zijn deze gezangen, door de invoering van de volkstaal, nog nauwelijks te horen, tenzij in één of andere abdij. Nochtans mag dit religieuze cultuurpatrimonium niet verloren gaan. Daarom biedt het Gregoriaans koor van Leuven een selectie aan van de mooiste gezangen uit de Goede Week en Pasen.

De lijdensmeditatie wordt nog sfeervoller gemaakt door enkele passende religieuze gedichten en door korte orgelfragmenten gebracht door Emmanuel Van Kerckhoven op het barokorgel.

Gregoriaans koor van Leuven

De gezangen worden vertolkt door het bijzonder hoogstaande Gregoriaans koor van Leuven onder leiding van Peter Canniere. Met grote deskundigheid streeft dit koor een blijvende waardering van het Gregoriaans na. Het is aan geen enkele parochie gebonden, maar brengt wel regelmatig gelegenhedenconcerten.

Het koor werd in 1980 gesticht door Frans Mariman (intussen overleden). Hij was een expert in Vlaanderen van een adequate uitvoeringspraktijk van het Gregoriaans, met bijzonder veel aandacht voor de tekst en de zwevende ritmiek, gebaseerd op de oudste handschriften uit de Middeleeuwen (Sankt-Gallen, Laon, Einsiedeln...). Mariman was ook de grondlegger van de Stichting Gregoriaans in Drongen (bij Gent). De meeste zangers van dit koor, alsook de huidige dirigent van het koor, zijn hier gevormd en hebben ook nog cursussen en seminaries gevolgd in binnen- en buitenland.

Deze gezangen zijn dus een uitzonderlijke gelegenheid voor de aanhangers van het Gregoriaans om te komen luisteren. Laat je in deze Goede Week dragen door de bijzonder sfeervolle meditatieve klanken van hoge kwaliteit, die inzake ingetogenheid en innerlijke verstillung hun gelijke niet kennen. Een aanrader dus ook voor vele ZWK-volgers!

Uit de oude doos

1946: kamp in Bolderberg.

Na een lange mars worden de bleinen van mr. Duysburgh verzorgd (met een mes?). Chirurg van dienst is EH Ferre Caris, John Michielsen is de man met het medicijnkastje, rechts naast hem herkennen we Walter Huyghebaert en Jos De Houwer. Helemaal rechts in het deurgat René Keymolen en voor hem met het witte hemd Jan Lehembre.

1949: bootreis met een schooltjalk.

We zien mr. Duysburgh in vissersoutfit terwijl hij frieten verorbert (wellicht in Veere). Links achter hem zien we Fritz Benoy, rechts achter hem Walter Huyghebaert en kan de derde persoon wellicht Jules Keteleer zijn?

Weet je dat ...

...onze dirigent het niet had met een bepaalde compositie en dan ook een tikkeltje smalend uithaalde met 'om zoiets te kunnen maken, moet je toch eerst al enkele stevige borrels gedronken hebben. Stem uit het koor: "Laat ons daar dan misschien al mee beginnen!"

...onze dirigent niet genoeg kan herhalen: "Zingen moet je doen vanuit de buik, niet vanuit de keel. Je moet je buik kunnen laten ontspannen!" Stem uit het koor: "Bij mij gebeurt dat meestal van nog iets lager!"

...er al eens discussie bestaat tussen de koorleden: moeten wij de pianiste volgen of moet de pianiste ons volgen. Stem vol zelfbegrip vanuit het koor: "Als zij ons moet volgen, komt ze vingers te kort!"

...je zelfs bij begrafenissen al eens schrikt van sommige uitspraken. Zo had onlangs een schoondochter het over haar overleden schoonouders: "Bij mijn schoonmoeder klikte het dadelijk, maar mijn schoonvader moest eerst weten wat voor vlees hij in de kuip had!" Tja!

...we deze maand in de krant een uitspraak onthielden van een zgn. BV: "Liever een Duvel dan een six-pack!" Vanaf nu bekijken we de Duveldrinkers in onze kring toch met lichtjes andere ogen.

...er tenminste één koorlid was, dat zo beleefd was om de gastpianiste te bedanken voor haar begeleiding in de repetitie.

...we enkele maanden geleden even dachten dat er een rustige periode zou aanbreken voor het koor.

...we nu in de nabije en verdere toekomst intens zullen moeten repeteren, willen we alle projecten tot een goed einde brengen. Aan onze sympathisanten beloven we dat we ons beste beentje zullen voorzetten. Volg onze activiteiten op onze website en kom genieten van de mis van Lotti, van het pianoconcert met koorzang, van Carmen...

...het lang geleden was dat de eerste stem nog eens voltallig was tijdens en repetitie en dat iedereen het zal geweten hebben. Nu ja, er was nog wel wat werk aan de winkel. Ze hebben gelijk om zich te focussen. Misschien moeten de vierde stemmen daar eens een voorbeeld aan nemen. Zou geen kwaad kunnen!

...Jan L. even Fons zal komen ondersteunen voor een goede 1 mei-wandeling. Deze laatste heeft het al enige tijd erg druk en bovendien is hij nu ook officieel met pensioen gegaan. Het is echt geen 1-aprilgrap dat er ook bij de politie mannen zijn die hard werken en dit heus verdienen!

...het afwachten is in welke sjaal onze koorleden bij een volgende repetitie hun opwachting maken. We kregen eerst een paars-witte sjaal te bewonderen, een week later een geel-rode of wordt het binnenkort een zwarte sjaal?

...onze voorzitter opnieuw zijn opwachting maakte op de repetitie na zijn operatie en dat hij wel schrok welke nieuwe gezangen we intussen ingeoeffend hadden.

...onze vrienden van Musica con Gioia hun 20-jarig bestaan vieren met een jubileumconcert op 19 oktober. Meer bijzonderheden volgen later.

...onze vrienden van Sint-Anna-ten-Drieën op 14 april om 16 uur in de kerk een dubbelconcert op het programma hebben staan met de prijzenwinnende Mercator Brass Band en de Koninklijke Harmonie De Rupelzonen onder muzikale leiding van Johan De Win en met Lode Violet en Tim De Maeseneer als dirigenten.

...onze vrienden van Klankjorum op 7 april om 15u een concert geven onder de titel 'The Rhythm of... Klankjorum in zaal SAC, Hanegraafstraat 5 (Linkeroever). Inkom: 5€.

The Rhythm of ...
Klankjorum
koorconcert

zondag 7 april 2019 om 15.00 uur
deuren : vanaf 14.30 uur
inkom : 5 euro
zaal SAC Hanegraefstraat 5 2050 Antwerpen

Pianoconcert

1 juni 2019

Kasteel van Schoten

Nicole De Paepe

...we uiteraard het concert niet vergeten van pianiste Nicole De Paepe, die op 1 juni niet alleen klassieke en lichte pianomuziek brengt in het Kasteel van Schoten, maar ook zorgt voor twee wereldcreaties, **waarbij ook ons koor ZWK betrokken is**, net als Viviane Abdelmalek (cello) en Dirk van Onckelen (altviool). Voorstellingen om 15u30 en om 20u00, tijdig reserveren bij f.vandercruyssen@skynet.be . In voorverkoop: 18,00€ (wel naam vermelden en of je de matinée of de avondvertoning wil meemaken).

advertentie

Johan Van Asch

Verzekeringmakelaar

Lid FVF Federatie voor Verzekerings- en Financiële tussenpersonen **FSMA**
11081A

Gsm 0479 98 10 65 *Verzekeraar van het Radeske*

Ondernemingsnummer 0525.898.564

Agentschaphouder Baloise Insurance en Euromex

Je Makelaar
Je beste
Verzekering

1 mei: wandeling in 's Gravenwezel

Haha, U dacht dat die 'W' in ZWK er maar bij stond om te lachen.

Helemaal niet! Mensen met een iets groter geheugen herinneren zich vast hoe we – ieder op zijn/haar tempo – de streken van Overmere-Donk, het café, euh de omgeving van het Trappistenklooster in Westmalle, de oude kampplaats in Sint-Pieters-Lille en vorig jaar het beschermd gebied van de Zegge (vlakbij 'ons' Radeske) onveilig maakten. Om nog te zwijgen over een aantal succesrijke stadswandelingen.

Welnu, op 1 mei is het weer zo ver en gaan we trachten ook het stukje 'Wandelkring' met veel overgave in te vullen. Onze vrienden Fons en Jan zochten en vonden een wel heel gezellige, nog bosrijke streek. Niet zo heel ver van huis en in 's Gravenwezel liggen er nog wel hele mooie stukjes wandeling op ons te wachten.

We verzamelen vanaf 14.00u in het centrum van deze gemeente, nl. aan de kerk, gelegen in de ... Kerkstraat. Er staat een ruime parking ter beschikking achter en naast de kerk. Dat kan dus het probleem niet zijn.

de voorbereiding

Na de middag gaan we aantal mooie hoekjes en plekjes verkennen. Draagt 's Gravenwezel immers niet terecht de titel 'Parel van de Voorkampen'. Dat wil niet zeggen dat een stevige wandelschoen niet van pas kan komen. Maar ja, dat wist je allicht wel als je aan een wandeling wil deelnemen.

Na ongeveer twee uurtjes wandelen en genieten, bereiken we opnieuw onze vertrekplaats. En zoals dat hoort bij een wandeling van de ZWK, kunnen we nadien rustig napraten en de heroïsche verhalen van die namiddag nog een beetje aandikken, want we worden er verwacht in taverne 't Keysershof. De mensen daar verwachten lichtjes vermoeide, maar wel dorstige zielen.

Opgelet: IEDEREEN is van harte welkom op deze wandeling: leden, oud-leden, vrienden, sympathisanten en hun familieleden. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

Tot op 1 mei in 's Gravenwezel!

Nog een afzakkertje?

Personalia

Geboorte:

- **Emiel,**

Op 13 maart kwam Emiel, 4.055 gr. en 52 cm bij broer Bas (de Grote) en neefje Pol als derde kleinzoon van ex-WK-zanger Jos Willems en zijn echtgenote Lin Renders terecht. Nele en Tim zijn de fiere ouders.

Overlijdens:

- **Laura Janssens**, weduwe van de heer Roger Depreeuw. (° Antwerpen 1 mei 1915 - + Lier 4 maart 2019)
Zij was de zuster van onze ex-dirigent Karel Janssens. Zij overleed dus op 103-jarige leeftijd, maar het merkwaardige is dat haar oudere zus Madeleine (Magda) intussen in Zandhoven 107 jaar werd! Over een sterke stam gesproken!
- **Marie-Thérèse Eyckerman**, weduwe van Maurits Kersschot, °14 september 1925, +15 maart 2019

*Dame met hoed
Onze trouwjurken, haute couture
Kindervriend tot het einde
Sociaal bewogen haar hele leven*

*Moeke, altijd te vinden voor een praatje
Zingen als het eens wat minder gaat
Open deur, geen onderscheid*

*Haar levenstaak: haar kinderen en
kleinkinderen*

*Moeke, jouw levensmotto
Eenvoud siert*

- **Clara De Backer**, zus van Ludo en Magd Engelen-De Backer, ° 2 januari 1942, +20 maart 2019

*als een regenboog vol kleur ...
als een zonnetje heel fel ...
een herinnering zo dierbaar
in gedachten geen vaarwel*

De leden van de ZWK zullen hen, naar gebruikelijke gewoonte ook op gepaste wijze herdenken.

Onze voorbije activiteiten :

Zondag 3 maart 2019 – 10u30
Vrijdag 22 maart 2019

Heilige Geest – 8e zondag v/h jaar
Sint-Bavo – Gedachtenisviering van
Mevrouw Marie-Thérèse Kersschot-
Eyckerman

In de nabije en verre toekomst :

Zondag 7 april 2019 – 10u30
Donderdag 18 april 2019 – 19u00
Vrijdag 20 april 2019 – 19u00

Heilige Geest – 5e zondag v/d vasten
Heilige Geest – Witte Donderdag
Heilige Geest – Goede Vrijdag

Woensdag 1 mei 2019 – 14u00
Zondag 5 mei 2019 – 10u30
Zondag 12 mei 2019 – 10u00

ZWK-wandeling 's Gravenwezel
Heilige Geest – 3de Paaszondag
Sint-Jacob – 4de Paaszondag
Jubileumviering familie Van den Eynde

**Op zaterdag 1 juni 2019 om 15u30 en om 20u00
in het kasteel van Schoten, Kasteeldreef 61
Concert in samenwerking met Nicole De Paepe**

**Op zaterdag 16 november voeren we met het Vlaams Symfonisch Orkest de
orkestrale uitvoering van Bizets opera CARMEN op
o.l.v. Bart Van Casteren in de Sint - Carolus – Borromeuskerk te Antwerpen.**

Werkten mee aan dit nummer :

Guido De Graeve, Luc Korthoutd, Jan Leers, Chris Van de Wauw, Jenny Backx,
Ludo Engelen, Rik Neel, Armand Cattoir, Tony Ah Munn, Fons Carpentier, Johan
Clerckx, Marcel Coppens (v.u.).